

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนเรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 35 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก ใช้เวลาในการทดลอง 6 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 1 หน่วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบค่าที

สรุปผล

1. ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) $88.76 / 86.76$ และค่าดัชนีประสิทธิผล 0.76 ซึ่งเป็นตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนรู้เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา โดยการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขาเรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา โดยการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา ได้พัฒนาขึ้นจากกลุ่ม 1:1:1 กลุ่ม 3:3:3 และแบบกลุ่มใหญ่ มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) 88.76/86.76 และค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) 0.76 ซึ่งเป็นที่ยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักดิ์วิทย์ สัตบุศย์ (2553 : 57) การพัฒนาแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์เรื่อง เวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสอดคล้องที่จะนำไปใช้กับนักเรียนโดยการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และมีประสิทธิภาพ 80.29/80.11 ซึ่งสูงกว่าที่เกณฑ์กำหนด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้มีการสร้างหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา โดยการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา ได้สอดคล้องตามองค์ประกอบทั้ง 8 ด้านที่วางไว้และนักเรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและสามารถนำสมรรถนะทั้ง 5 ด้านในการเรียนมาใช้ร่วมกับการเรียนรู้แบบไตรสิกขาได้เป็นอย่างดี

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา ก่อนและหลังเรียนโดยจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขาไตรสิกขา พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 เนื่องจากวิธีการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขาช่วยฝึกฝนนักเรียนในการควบคุมพฤติกรรมทางกาย วาจา ใจให้อยู่ในสถานะที่เป็นปกติ มีระเบียบวินัยในการเรียนรู้ และได้ฝึกฝนสติปัญญาให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างถูกต้องชัดเจน กรมวิชาการ (2545 : 175) และสุมน อมรวิวัฒน์ (2513 : 47) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขามี 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นศีล (ศีลสิกขา) คือ การควบคุมให้นักเรียนอยู่ในระเบียบวินัยทั้งกายและวาจาให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยเป็นปกติร่างกายพร้อมที่จะเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นสมาธิ (จิตตสิกขา) คือ การฝึกสมาธิข้างต้นใน

การควบคุมสติให้นักเรียนรวมจิตใจความคิดให้แน่วแน่ ชั้นที่ 3 ชั้นปัญญา (ปัญญาสิกขา) คือ ชั้นที่นักเรียนใช้สมาธิในการทำสมาธิเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่เรียนจนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องนั้นพิจารณาผลที่เกิดขึ้นเกิดปัญญาขึ้นในตนเองมีมโนทัศน์ในเรื่องนั้นได้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญณวัช ทัทธวัช (2555 : 52) การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายอาญาน่ารู้ และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องกฎหมายอาญาน่ารู้ และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทักษะกระบวนการคิดหลักเรียนแบบกระบวนการไตรสิกขาสูงกว่าก่อนเรียน ทักษะกระบวนการคิดหลังเรียนแบบไตรสิกขามีระดับสูง และความคิดเห็นของนักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการเรียนแบบไตรสิกขา ทั้งนี้เพราะกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา ทำให้นักเรียนเกิดวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายอันนำไปสู่ความชัดเจนในเนื้อหาที่เรียนมามากยิ่งขึ้น ได้รู้จักการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบที่กำหนดไว้ ได้ฝึกจิตใจของตนเองให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร มีความกระตือรือร้น มีจิตใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ได้รับมอบหมายและมีสติอยู่ตลอดเวลา ได้ฝึกปัญญาของตนเองทำให้เป็นผู้ที่รู้จักคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ รู้จักการแก้ปัญหา คิดอย่างมีเหตุผล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันจนทำให้เกิดความรู้ที่ถูกต้อง ถือเป็นการฝึกฝนให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง

3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา ที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมาได้แก่ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระ ขาวแจ้ง (2555 : 76) เรื่องความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขาในโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขาโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขาในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนที่มีปัจจัยด้าน เพศ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาต่างกัน ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขาในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ครูสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ด้วยการยิ้มแย้มแจ่มใสและให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน ทั้งนี้เพราะการจัดการจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอน ครูได้เป็นผู้ให้คำแนะนำคอยช่วยเหลือนักเรียนที่เข้ามาเข้าใจ ด้วยการพูดคุยที่เป็นกันเองด้วยการยิ้มแย้มและเป็นมิตร ไม่ใช่อารมณ์ในการให้คำแนะนำและพูดคุยด้วยวาจาที่สุภาพอ่อนโยนคอยให้การเสริมแรงนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาด้านประโยชน์ที่ได้รับ เพราะนักเรียนส่วนมากได้ตระหนักถึง

ความสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ว่านักเรียนทุกคนจำเป็นต้องทราบและเรียนรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การทราบทิศ การเดินทางท่องเที่ยว การทราบเวลาในประเทศไทยและต่างประเทศ และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียนและฝึกคิดอย่างมีเหตุผล เพราะกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอน ส่วนมากครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนคิดและตอบคำถามอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา โดยการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา มีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นครูผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในขั้นตอนและชี้แจงขั้นตอนแต่ละขั้นให้นักเรียนเข้าใจ เพื่อให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขาอย่างจริงจัง โดยการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียนตลอดเวลาในการเรียน

3. การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา

2. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีวิธีการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา โดยบูรณาการร่วมกับการสอนแบบโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงสำหรับนักเรียน

3. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีวิธีการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขาไปใช้ร่วมกับวิธีการสอนแบบธรรมสภาัจฉา เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียน